

městský
zpravodaj

DOBŘUŠKA

ÚNOR 1993

Obsah:

Listy z kroniky	1
Zprávy z městského úřadu	4
Program sociálně-ekonomického rozvoje města	7
F.L.Věk opět na obrazovkách	8
Společenská kronika	9
Policie informuje	10
Zprávy z Domu kultury	11
Sport	13
Panoramatické kino 70	14

Listy z kroniky

Václav František Viravský (1829 - 1913)

Mezi významné dobuřské osobnosti 19. století bezesporu patří i tento úspěšný obchodník s plátny a textilní podnikatel, který zahájil svou životní kariéru jako vesnický učitelský pomocník.

O jeho pestrých životních osudech nás zčásti informuje "Deník Václava Fr. Viravského, podučitele v Dobrušce", který začal psát již v roce 1854, ale pokračoval v něm "...co stařec jednasedmdesátiletý" až v roce 1899. Kromě vlastních životních příběhů, včetně účasti v Národní gardě roku 1848, líčí v těchto pamětech i válečné události roku 1866 v Dobrušce a v téže roce i požár města se všemi důsledky. Originál těchto memoárů byl nalezen v pozůstalosti po prvním řediteli Národního divadla v Praze, dobuřském rodáku Františku Adolfu Šubertovi (1849 - 1915) a v roce 1916 odevzdán dceři Václava Viravského, paní Josefě Krauserové. V městském muzeu je dochován pouze opis těchto pamětí, pořízený roku 1942 Václavem Malým, bývalým starostou města Dobrušky, poštmistrem a správcem městského muzea.

VÁCLAV FRANTIŠEK VIRAVSKÝ se narodil 9. listopadu 1829 v chudé chalupnické rodině v Malé Skalici u Smiřic, jako prostřední ze tří dětí. Mimořádně nadaný, pilný i ctížádostivý hoch po celou dobu školní docházky býval nejprve v Čibuzi a později i v Pouchově každoročně vyhlášeným premiantem. Pouchovský učitel Jan Ignác Vosyka jej v privátních hodinách naučil německému jazyku, hře na housle, flétnu a klavír. Ale především však přesvědčil Václavova otce, aby svého nadaného syna poslal do tzv. hlavní školy do Hradce Králové a pak do učitelského kursu, který také v roce 1846 úspěšně absolvoval. Na tohoto učitele Viravský i po letech vzpomínal s velikou úctou: "...můj dobrý pan učitel Ignác Vosyka z Pouchova byl na světě mým největším dobrodincem a jemu, dokud živ budu, zůstanu vděčným."

První kantorskou štací mladého pomocníka se stala slavoňovská škola, která však na něho moc příznivý dojem neučinila. "...Tu ve mně hrklo a zůstal jsem celý ztrnulý: To má být škola! Při tomto rozjímání kráčím nejspíše k této dřevěné chalupě. Přijda tam dveřmi toliko klikou s provázkem opatřené do malé síně, vpravo dveře - byla to učebna... Dveře na petlici, vpravo osm lavic, na stěně kříž a na podstavci černá tabule... Prvním programem starého p. učitele Cvacha bylo mně sdělit, co všechno mám nebo nemám činit za honorář 30 zl. šajnu neb 12 zl. stříbra ročního platu mimo bídné stravy a prádla. Jinde bývá také byt přičítaný k celému zaopatření. Zde však nemohla být o bytu žádná řeč, poněvadž jsem měl postel ve třídě na tak malé prostoře, že se tam sotva vešla a na pec se mně hnusilo postel dáti... a tudy jsem dal přednost spáti na půdě za komínem, kde to nebylo velmi příjemné zvláště za deště a v zimě za sněhových vánic, kde mně někdy jen nos s očima ze sněhu koukaly...

Dále jsem byl povinen učitele zastupovati ve škole, kamž on přicházel jen když měl se starou a dcerami nějakou hádku neb mrzutost. V kostele jsem měl ve všední dny hráti na varhany a mimo to třetí týden kostelníčit, na mši sv. velkým zvonom zvonit, kněze oblékat a svlékat a při mši sv. hrát varhany a zpívat... V neděli zvonit do kostela, poledne a klekání velkým zvonom, na ranní hrát na varhany... Principál byl zároveň kostelníkem a zádušníkem, začez bral ze štolý čtvrtý díl předem... a potom stejný díl s druhými dvěma kostelníky. Musil jsem též knězi přísluhovat při křtech sv. - a to vše zadarmo. Choditi za něho většinou na pohřby, zvláště při špatném počasí do vzdálených obcí jednu hodinu cesty... a za to vše jsem nedostal nikdy ani krejcaru... Nebylo tedy divu, že byl učitel muž zámožný, když takto každého dřel a přitom oba byli velmi lakomí. Také bylo mou povinností cvičiti děti zpěvu a hudbě, začez sám plat bral. Můj hlavní zdroj příjmu byl z hudby při tanečních zábavách, ale jaký to hnusný, ponižující výdělek pro učitele..."

V těch dobách sice neměl učitelský pomocník nikde na různých ustláno, ale podminky ve slavoňovské škole byly zřejmě mimořádné. A tak není divu, že když mu ještě ke vši té mizérii cestou ze zimní filiálky v Bohdašíně omrzly nohy, požádal po tříletém utrpení v r. 1849 o přeložení na jinou školu. Přepýšský vikář P. Jan Víteček mu vyhověl a přeřadil ho jako podučitele do Přepych s určením pro filiální školu v Mokřém.

"...Pan učitel Antonín Klaus byl dobrý člověk. K nám podučitelům se choval jako ke svým kolegům a jako pravý otec... Škola na mne nečinila dobrý dojem. Stavení dřevěné, doškami kryté, světnice sice prostorná, ale nízká, podlaha uhnětená toliko z bláta... Se stravováním to bylo zavedeno následovně: Dle počtu žáků dávali dle pořadí učiteli stravu, kterou do školy přinášeli a strava byla vcelku výborná... Mezi ty nejkrásnější dny počítám ty v mém životě, které jsem v Mokřém zažil... Peněz jsem měl stále dostatek, dílem z větších příjmů z muzik a štolý a na potom lidé mi přáli... Náboženství jsem vyučoval výhradně sám, katecheta přicházel ke mně jen jednou za rok... Bývalo mi divné, že děti evangeliků se nikdy při vyučování náboženství ze školy neodstranily, což povoleno bylo... Evandělci (helveti) byli mimo jednoho samí sedláci a ti mě měli ve veliké vážnosti... a brali již tenkrát dvoje noviny. Když jeli v roce 1850 navštívit Karla Havlíčka do Kutné Hory, vybízeli mne, abych jel s nimi... Práce jsem měl ovšem do únavy, zvláště když jsem si předsevzal odbýti zkoušku pro školy české i německé. Vysvědčení jsem dostal výborné."

V roce 1852 přeložil vikář podučitele Viravského do Dobrušky, kde to prý ve škole již delší dobu nedělalo dobrotu.

"...V Dobrušce byli dva podučitelé. Starší mne o 18 let byl p. Václav Korízek... Teď mi nastala docela nová činnost. Vyučoval jsem v první třídě 220 dětí, které byly dosti zanedbané... Při mém příchodu do Dobrušky se platy učitelů upravily. Starší podučitel měl 50 zl. stříbra, které dostával od obce čtvrtletně, druhý podučitel dostával platu od města 32 zl. a učitel mu měl doplácet 8 zl., tudy úhrnem 40 zl. Tento doplatek ale p. učitel Novák žádnému podučiteli neplatil, ani mně. V první třídě jsem setrval jen půldruhého roku. Přemýšlel jsem stále, jak by se lepší pokrok u žáků docílil, zvláště slabikování mi stálo proti mysli. I začal jsem metó-

du hláskovací a byl jsem na vikariátě první, který to započal a dařilo se mi to, neb děti hravě a v brzkou uměly čísti... Proto při nejbližší konferenci v Novém Městě nad Metují mne p. vikář Jan Rojek vybídl, bych přednášku o hláskování držel, kteráž velkou pozornost a obdiv způsobila... Na jaře 1854 se dostal p. Korízek za učitele do Nového Města. Tu jsem postoupil za prvního podučitele do druhé třídy. Zde mi bylo ulehčeno tím, že byla práce o mnoho snadnější než v první třídě a roční plat o 10 zl. větší."

Ale tato slibně se rozvíjející učitelská kariéra Václava Viravského zůstala nenaplněna. Pro odpověď, jak k tomu došlo, se musíme vrátit zpátky až do roku 1848, kdy se v Bohdašíně seznámil s tamním školním dohlížitelem a obchodníkem plátny Josefem Mádrem, "...šlechtyným mužem, kterému až po dnešní den rovno není..." Mádr v mladém podučiteli brzy poznal nevšední pedagogické schopnosti, přes značný věkový rozdíl se s ním důvěrně spřátelil a po přeložení Viravského na nové působiště mu dokonce svěřil do přímé výchovy svoje děti Josefa, Márinku a Jana, jimž mladý podučitel jak v Mokřem, tak i později v Dobrušce věnoval po několik let všestrannou péči. Prázdniny trávil Viravský zase u Mádrů v Bohdašíně, kde se tak důvěrně seznámil s celou rodinou. Starý Mádr brávil svého mladého přítele na obchodní cesty s látkami do světa. V roce 1850 navštívil přes Chocně, Litomyšl a Svitavy Moravskou Třebovou a část cesty jel poprvé v životě vlakem. V příštím roce doprovázel Mádra do Prahy a Příbrami. Je pochopitelné, že při těchto cestách krom poznávání neznámých krajů pronikal postupně i do různých obchodních praktik a je pravděpodobné, že se již tehdy některých obchodů i přímo zúčastnil.

Na jaře roku 1854 Mádr těžce onemocněl tuberkulózou a 11. listopadu zemřel. "...Pohřeb se slavnostně odbyval dne 13. listopadu 1854 do Slavoňova. Tenkrát jsme jeli z Dobrušky již na saních..."

Šťěstí bylo, že Anna (nejstarší Mádrova dcera - 18 let; pozn. autora) byla při obchodě již čtyři roky a tudíž se v něm řádně vyznala, zvláště poslední rok skoro výhradně sama obchod vedla. Anna byla velmi šlechtěná, dobré a vzdělané děvče, na něž se ve všem spolehnout mohlo. Usneslo se tedy, aby matka obchod podržela, který Anna povede, anžto matky za to nebylo, přičemž jsem ji občas též nápomocen byl. Skrze její výborné vlastnosti jsem si ji oblíbil, z čehož se poznenáhlu vyvinul milostný poměr, který ve vsí počestnosti potrvál pět roků, takže jsem ji po velkých utrpeních a pronásledování dne 9. listopadu 1859 pojal za manželku."

Protože proti podučitelově sňatku nejvíce štal a brojil jeho představený, učitel František Novák se svou manželkou, uvědomil si Václav Viravský neudržitelnost svého postavení na dobrušské škole a 11. září 1861 proto definitivně ze školní služby vystoupil. Toto životní rozhodnutí mu jistě ulehčila vcelku prostá účetní bilance: Na jedné straně 50 zl. ročního příjmu prvního podučitele a na druhé straně mnohonásobně vyšší příjem nezávislého obchodníka!

Že byl Viravský odvážným mužem a že se nebál rizika, dokazuje skutečnost, že se již pouhé dva dny po bitvě u Hradce Králové pustil i s nákladem zboží mezi ustupující a zdemoralizované vojsko. "...Dne 5. Juli

1866 byl jsem sám svědkem, jak naše armáda bídně vypadala. Jel jsem s 50 kusy kartounu (bavlněná látka; pozn. autora) do Ústí n. Orli. s úmyslem ty samé do Vídně odeslati. Přijeda před Vamberk, napadli jsme jedno ležení vedle druhého rozprostřené až k Ústí. S velkým namáháním dostali jsme se do Ústí. Doprava po železnici byla již zastavená a vozem to nešlo dále. Musel jsem se zbožím zase zpět.

Není tedy divu, že se mu v obchodování dařilo, což dokazují i tisícové škody, které utrpěl na svém majetku při požáru města Dobrušky 7.10.1866. "...Oba mé domky 49a a podle stojící chalupa č. 50a shořely. Stala se mi škoda ohromná, čítám 4370 zl., na čež asekurace (pojištění; pozn. autora) okolo 900 zl. obdržím..." Ale požár ho neožebračil, vždyť ihned po ohni kupuje koně, který mu při nové výstavbě města také slušně vydělává. Za krátkou dobu vybudoval na místě svých shořelých domků na dnešním Šubertově náměstí patrovou budovu čp. 53 (býv. městské muzeum, zbořeno r. 1982; pozn. autora), kam přestěhoval svoji obchodní firmu.

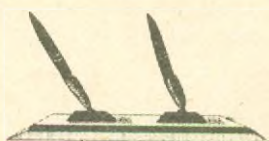
V roce 1867 byl jedním ze zakládajících akcionářů Spolkové přádelny lnu v Opočně s akcií za 500 zl. a v příštím roce spolu s Josefem Jarkovským a Janem Matuškou z Valu založili akciovou společnost "Spolek tkalcovský ve Valu". Ten slušně prosperoval až do krachu pražské banky Union v roce 1886, na níž byl kapitálově napojen. Spolek pak přesídlil k Václavu Viravskému do Dobrušky, kde ještě v téže roce likvidoval. Z jeho podstaty v Dobrušce vznikla nová firma Liznar a Krauser. Za jednoho z těchto společníků, Krausera, později provdal svou dceru Josefu a převedl na něho všechny své zbývající obchody.

Na odpočinku měl také čas se vrátit ke své zamilované hudbě. V roce 1881 se stal prvním dirigentem dívčí pěvecké jednoty "Vlasta".

Že si Václav Viravský vydobyl všeobecnou vážnost a úctu, dokazuje i to, že po politickém pádu dobroušského starosty Josefa Archleba a rozpuštění městského zastupitelstva byl v roce 1897 jmenován předsedou správní komise a svěřeno mu tak řízení města.

Václav František Viravský se dožil vysokého věku 84 let a zemřel 27. března 1913 ve svém domě čp. 53 na tehdejší Malém náměstí a byl pohřben do rodinné hrobky na zdejší městském hřbitově.

- mš -

ZPRÁVY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

VYŘIZOVÁNÍ PŘESTUPKŮ

Vyřizovat a řešit přestupky podle zákona č. 200/1990 Sb. není ani snadné, ani právě příjemné, ale přesto je to činnost nutná a nezbytná. V současné době ji provádí komise pod vedením JUDr. Procházky, má dalších 6 členů, ale v roce 1992 pracovali čtyři. V tomto roce obdržela

komise k projednání celkem 108 spisů a dalších 45 jim přešlo z roku 1991. K vlastnímu projednání zůstalo 132 případů, když 21 jich bylo odloženo nebo postoupeno jinam. Komise v roce 1992 projednala a uzavřela 84 spisů a 48 jich převádí do roku letošního. Z projednaných případů bylo řešeno 5 napomenutím, 37 pokutou, kde byla uložena celková částka ve výši 19.550,- Kč. Ve 39 případech bylo řízení zastaveno a ve třech případech byl mezi účastníky uzavřen smír. Proti rozhodnutí byla podána 4 odvolání. Řešené přestupky se týkají vesměs občanského soužití, narušování veřejného pořádku a protimajetkové činnosti. O růstu nekázně a drobnější trestné činnosti svědčí následující tabulka:

Rok	počet registr. přestupků	uloženo pokut	v celkové částce
1992	108	37	19.550 Kč
1991	99	19	6.400 Kč
1990	57	11	1.000 Kč
1989	56	19	3.500 Kč
1988	53	29	6.400 Kč
1987	39	20	4.200 Kč
1986	43	21	5.200 Kč
1985	28	15	4.400 Kč

M. Telyčka

PRODEJ BYTOVÝCH DOMŮ

Jak už byla veřejnost informována, mimo jiné i v Městském zpravodaji v listopadu a prosinci 1992, rozhodlo městské zastupitelstvo o prodeji bytových domů v Dobrušce na základě k tomu vydané vyhlášky. Nájemníci bytů v domech budou nyní dostávat dopisy, které jsou v podstatě nabídkou k odkoupení příslušného podílu domu právě jim, neboť tak, jak vyhláška praví, tito nájemníci mají přednostní právo na koupi domu.

Nájemníci z domů čp. 789 v Javorové, čp. 186 v Novoměstské, čp. 173 v Pulické, čp. 608 Na hřišti, čp. 638 Zd. Nejedlého a čp. 687 v Komenského ulici mají termín k rozhodnutí se a přihlášení k odkoupení svého podílu z domu do 31.3.1993. Tyto domy byly oceněny a je možno si je prohlédnout i na úřední desce MěU. Přihlásí-li se jen část nájemníků z domu, budou jim nabídnuty později i podíly těch nájemníků, kteří mít zájem nebudou. Tato pozdější nabídka proběhne do 30.4.1993. Nedojde-li ani takto k zabezpečení koupě domu stávajícími nájemníky, bude do 31.5.1993 uskutečněna veřejná nabídka domu nebo podílu z domu k prodeji.

Nájemníci z domů čp. 382, 383, 698, 699, 760, 761, 762, 847, 848 v ulici Javorové, čp. 696 v ul. Čs. odboje, čp. 873, 874 v ul. Za universitou a čp. 970, 971 v ul. Laichterově se budou moci přihlásit se svým zájmem o odkoupení podílu do 30.9.1993. Další způsob nabídkového řízení bude obdobný.

Dům čp. 449 v Javorové ul. bude předán městu v rámci likvidace Okresního stavebního podniku a bude nabídnut k prodeji stávajícímu nájemníkovi s rozhodnutím do 31.3.1993.

- VIZr -

SDRUŽENÍ PRÁVOVÁREČNÝCH MĚŠŤANŮ

Ve čtvrtek 14. ledna 1993 se v městském muzeu sešlo 10 osob s cílem nejprve si uvědomit stav z června 1991, kdy bylo s konečnou platností dokázáno, že právováreční měšťané v Dobrušce bohužel nemohou mít právo na vrácení svého majetku - pivovaru. Avšak vzhledem k tomu, že řada právovárečných měšťanstev zahájila soudní řízení v této věci a protože tato řízení nejsou zdaleka ukončena (např. pivovar Pelhřimov se nyní řeší u Nejvyššího soudu), byla pozastavena privatizace pivovarů, jichž se problém týká. Je mezi nimi i pivovar Dobruška. Současně bylo v Praze 24.11.1992 založeno Sdružení právovárečných měšťanstev České republiky. 9. ledna t.r. se v pivovaru Pelhřimov uskutečnilo jednání valné hromady tohoto "Sdružení" a mezi 44 zástupci jsme nechyběli ani my z Dobrušky. Zde byly přijaty Stanovy SPM ČR, rozhodnuto o členském příspěvku a přijata petice, jež je zaslána do ČNR a předsednictvu vlády ČR. V petici se mimo jiné požaduje, aby při jakémkoli jednání o majetku kteréhokoliv právovárečného pivovaru byl přítomen zástupce tohoto měšťanstva a zástupce SPM, aby byla urychleně vytvořena a schválena právní norma, která by jednoznačně stanovila povinnost vrátit uloupené majetky právovárečným měšťanům, aby byla existence právovárečných měšťanstev vzata na vědomí vhodnou formou v souhrnu současných právních norem.

A tak dalším cílem setkání bylo dohodnout se, zda a jak i dobrušští právováreční měšťané, původní, dědici a nebo sympatizující, mohou pomoci v tomto procesu. Na schůzce jsme zvážili možnosti, které máme, a s vědomím, že naděje na navrácení práv a majetků či podílu z majetku zde je, bylo ustaveno místní Sdružení právovárečných měšťanů, které bude vyvíjet činnost, hájící oprávněné zájmy a majetkové nároky svých členů.

Pro případnou dokumentaci uvádím, že Sdružení právovárečných měšťanů ustavili přítomní pánové a paní Stanislav Krahulec (čp. 35), Josef Červený (čp. 113), Vladimír Zelinger (čp. 36), Dr. Zdeněk Zahradník (čp. 24), Jarmila Kňourková (čp. 9), Miroslav Netík (čp. 38), Karel Peřina (čp. 17), Vladimír Zrzavý (městské domy), ing. Petr Kríž, ředitel pivovaru jako host, ing. Miroslav Bartoš, ředitel a.s. ŠAMA jako host. Ustní souhlas předem dali pánové Maisl (čp. 20), ing. Novotný (čp. 25), ing. Götz (čp. 18), Kosina (čp. 6), Kárník (čp. 41), Zvěřinová (čp. 40), Radvanová (čp. 7).

Nastává další etapa našeho snažení o získání pivovaru, byť nejistá a snad skutečně malá, ale je ji třeba využít.

- VIZr -

PROGRAM SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÉHO ROZVOJE MĚSTA DOBRUŠKA

Vážení občané, sérii článků, které budou pravidelně vycházet v Městském zpravodaji, bychom vás chtěli seznámit s programem sociálně-ekonomického rozvoje města, který zpracoval Sindat, spol. s r.o. Pardubice.

Program sociálně-ekonomického rozvoje města byl zpracován na základě požadavku Městského úřadu v Dobrušce. Tomu ovšem předcházelo několik jednání na úrovni městské rady a městského zastupitelstva, které po zvážení možnosti dalšího využití podkladů rozhodlo zadat zpracování tohoto dokumentu.

Program je do značné míry obdobou v současné době zpracováváných programů obnovy obcí, specifikuje tuto problematiku na podmínky města s kulturně-historickou tradicí, se značným počtem ekonomických aktivit a poměrně dobrým stupněm řešení technické a občanské vybavenosti, avšak s určitými problémy v řešení ekologických podmínek.

Obsah programu vychází z některých dříve zpracovaných výhledů rozvoje města (územní plán města, správa o stavu obce, návrh sociálně-ekonom. rozvoje města do r. 1990 a po roku 1990, návrh rozvoje města do r. 2010), tyto materiály aktualizuje z hlediska současných pohledů a možností a doplňuje o závěry názorů občanů, zpracovaných dle ankety ve výsledcích sociologického průzkumu.

Dále je přihlédnuto k úrovni základního a vyššího vybavení a názorům MÚ na tuto otázku. Tento materiál vychází z prognóz urbanistického střediska a uvádí předpokládanou strukturu a rozsah vybavenosti sídel dle počtu obyvatel a regionálního významu zhruba k roku 2000. V některých údajích doznal již ve skutečnosti určité aktuální změny, které budou uváděny v jednotlivých kapitolách.

Velmi cennými podklady pro tento materiál byly i informace MÚ, zástupců hlavních podniků města, správců sítí infrastruktury i zmíněná anketa.

Cílem tohoto materiálu je zejména umožnit městskému zastupitelstvu, aby se lépe seznámilo s problematikou města, a to i ze strany názorů občanů. Zároveň má i seznámit občany se záměry a směry rozvoje města.

To jistě značnou měrou přispěje ke společnému hledání východisek řešení nejaktuálnějších problémů, které jsou hlavní součástí programu sociálně-ekonomického rozvoje města tak, jak to vyžaduje naléhavost jejich řešení.

Struktura a pořadí jednotlivých kapitol jsou v dokumentu a budou i ve zpravodaji města voleny tak, aby byl zajištěn komplexní pohled na život a problematiku města.

V tomto zpravodaji uvedeme ještě několik skutečností z výsledků sociologického průzkumu. Občanům bylo rozesláno celkem 300 dotazní-

ků a vrátilo se jich 162. Tento počet představuje asi 2,5% z celkového počtu obyvatel Dobrušky. Vyplnilo jej 78,4% obyvatel produktivního věku od 18 do 60 let a 21,6% obyvatel nad 60 let. Téměř 30% jich bylo ve věku 36 - 45 let a asi 25% ve věku 46 - 55 let. Dotazovaní bydlí ze 40% na sídlištích, 33% v rodinných domcích, 10% v činžovních domech mimo sídliště, 14% ve vesnických částech a 3% si pronajímá byt na vesnici. K městu jsou lidé nejvíce poutáni citovým vztahem (19%), dále kvalitním bydlením (17%), přátelskými a příbuzenskými vztahy (14%), pracovními příležitostmi (11%), zvykem (10%), aj. Rodiny, které nepečují o žádné nezaopatřené dítě tvoří téměř polovinu (46%) ze všech rodin, kolem 15% rodin má 1 dítě, více než třetina (35%) dvě až tři děti, 1% čtyři a více dětí. Nedostatek finančních prostředků pocítovala v té době (červen 1992) téměř třetina občanů a peníze jim většinou stačily pouze na základní potřeby. Občasné další nákupy si mohla dovolit více než polovina dotazovaných (54%). Větší výdaje, případně spoření, si mohlo dovolit 7% obyvatel. Asi 6% dotazovaných uvedlo, že se snaží omezit výdaje z důvodu podnikání. V pořadí důležitosti životních hodnot uvedli dotazovaní občané na 1. místě zdraví (85%), na druhém místě s 9% je rodina, na třetím místě je mír a demokracie (3%) a 2% dává přednost možnosti žít a práce podle svých představ. Otázka o možnosti občanů mluvit do věcí veřejných vyjadřovala i názor na spolupráci a vztah občanů a radnice. Zde 65% dotazovaných hodnotilo tuto možnost zcela nebo převážně kladně, 28% spíše záporně a 7% buď neví, nebo údaj neuvedlo. Co se týče vzdělání dotazovaných, dosáhlo 20,4% vysokoškolského, 52,4% středškolského a 6,8% základního vzdělání. Další 20,4% absolvovalo učiliště. Z hlediska zaměstnání pracovalo 19% osob v průmyslu a stejný počet ve školství, kultuře či zdravotnictví. Po 10% pracovalo v obchodě a službách a také ve státní správě. V zemědělství a lesnictví to bylo 6% lidí, 10% ve stavebnictví, dopravě a spojích. 9% bylo soukromých podnikatelů. 35% občanů uvedlo, že se obává ztráty zaměstnání, 40% osob uvedlo, že ve městě není dostatek pracovních příležitostí.

To byl pohled z hlediska 162 odevzdaných dotazníků na strukturu a názory občanů. Další informace uvedeme na stránkách příštích Městských zpravodajů.

Ing. Köhler

• F.L.Věk • opět na obrazovkách

Od prvního týdne letošního roku se každou neděli dopoledne (s reprízami v úterý a v sobotu večer) objevuje na obrazovkách našich televizorů trináctidílný seriál režiséra Františka Filipa a scénáristy Otto Zelenky "F.L.Věk".

Dílo, vytvořené koncem šedesátých let, bylo při své premiéře ochuzeno o poslední díl, protože v něm zdůrazňovaná oslava vlastenectví a boj proti útlaku a nesvobodě byly příliš ostrým trnem v oku tehdejšímu "normalizačnímu" režimu. Celý seriál byl uveden až při své první repríze, avšak ve vzrušené době po listopadu 1989 poněkud zanikl. A tak teprve dnes máme vlastně možnost plně vnímat plastický obraz úsilí o vytvoření novodobého českého národa. Jiráskovo dílo, tolikrát oslavova-

né a tolikrát i zneužívané, nám dnes, v době znovuoobnovení českého státu, přináší nové úhly pohledu a četné podněty k zamyšlení.

Umělecké zpracování podstatného úseku života nejznámějšího dobrušského rodáka Františka Vladislava Heka (F.L.Věka) se může stát i podnětem k oživení zájmu o připomenutí si jeho skutečného historického osudu. Bezesporu nejautentičtější vám Hekův život a dílo přiblíží stálá expozice městského muzea v Dobrušce v Hekově rodném domku.

Expozici je možno navštívit kdykoliv i mimo sezónu na předchozí písemnou, telefonickou (č. tel. 0443 / 21982), či osobní objednávku v městském muzeu v Dobrušce (Šubertovo nám. 45).

V sezóně je v dubnu a září otevřeno o sobotách a nedělích od 8.00 - 17.00 hod., od května do srpna celý týden kromě pondělí rovněž od 8.00 - 17.00 hod. Při příležitosti návštěvy Hekova rodného domku je možno zhlédnout (na předchozí ohlášení) i stálé expozice muzea na radnici (historie města, hrdelní právo) a v Laichterově domku (Laichterovo nakladatelství, galerie obrazů Věry Jičínské).

Městské muzeum v Dobrušce se těší i na vaši návštěvu.

- jm -

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Blahopřejeme k významnému životnímu jubileu
ÚNOR 1993

88 let	Petříková Božena, Kostelní 3, Dobruška	7.2.1905
87 let	Hejzlarová Marie, Na poříčí 465, Dobruška	4.2.1906
	Kopecký Josef, Domašín 62	12.2.1906
85 let	Dvořáková Anna, Domašínská 335, Dobruška	26.2.1908
82 let	Liška Antonín, Domašínská 331, Dobruška	9.2.1911
	Maršálková Věra, Opočenská 429, Dobruška	10.2.1911
	Sýkora Josef, Čs. odboje 674, Dobruška	15.2.1911
	Paterová Julie, Mírová 734, Dobruška	26.2.1911
	Bílková Růžena, Dobruška - Chábory 27	28.2.1911
80 let	Bednářová Anežka, Javorová 785, Dobruška	25.2.1913
75 let	Červinková Bedřiška, Solnická 815, Dobruška	26.2.1918
70 let	Pitl Josef, V zahradách 464, Dobruška	1.2.1923
	Linhartová Milada, Lhota Netřeba 2	6.2.1923
	Gütlerová Františka, Za universitou 868, Dobruška	16.2.1923
	Šolín Karel, Podbřezí 2	17.2.1923
	Balcarová Zdeňka, Solnická 746, Dobruška	20.2.1923
	Stojčev Stojko, Solnická 815, Dobruška	25.2.1923
	Nováková Anežka, Lhota - Netřeba 17	24.2.1923

Vítáme do života narozené děti

Jiřího Kováče, Laichterova 985, Dobruška	19.11.1992
Karolinu Kvapilovou, Čs. odboje 792, Dobruška	26.11.1992
Jana Zavadila, Domašínská 988, Dobruška	2.12.1992
Jonáše Vojnara, Domašínská 991, Dobruška	2.12.1992
Marcelu Grulichovou, Družstevní 994, Dobruška	7.12.1992
Michaela Koláře, Nádražní 454, Dobruška	9.12.1992
Nikolu Jebouskovou, Za universitou 862, Dka	11.12.1992
Jana Šenkýře, Družstevní 994, Dobruška	14.12.1992
Lukáše Timuru, Mírová 734, Dobruška	20.12.1992
Zuzanu Vojtíškovou, Dobruška - Pulice 68	23.12.1992
Radka Mencla, Laichterova 985, Dobruška	30.12.1992

Sňatek uzavřeli

Zdeněk Vařeka, Val u Dobrušky 47 - Jana Králová, Ještětice 74
Karel Zavoral, Dobruška 619 - Jana Jílková, České Meziříčí 140
Pavel Tylš, Dobruška 861 - Pavla Klobasová, Dobruška 860

Loučíme se se zemřelými spoluobčany

Anežkou Rambouskovou, Dobruška - Chábory 7	23. 8.1907
Vladimírem Kavánem, Tyršova 475, Dobruška	18. 6.1928
Zdeňkou Smažíkovou, Čs. odboje 794, Dobruška	24. 4.1928

Policie informuje

V současné době se velice často objevují případy, že v prostorách určených pro skládku odpadu (kontejnery a popelnice) kolem domů a stavenišť se zanedbává úklid, což není dobrou vizitkou našeho města. Každý si dovede představit, že vítr pak dokáže své. Proto Městská policie v Dobrušce apeluje na místní občany a především však na domovní důvěrníky, aby upozornili nájemníky, kteří v daném týdnu provádějí úklid společných prostor domu, aby nezapomínali na úklid kolem kontejnerů a popelnic.

Nešvarem našeho města je neustálé nedodržování dopravního značení v jeho centru. Proto Městská policie společně s OOP Dobruška upozorňují řidiče, že v případě porušení vyhlášky č. 99 / 89 O pravidlech

silničního provozu bude proti nim nekompromisně postupováno, a to buď blokovou pokutou, nebo oznámením o dopravním přestupku přímo do správní komise dopravního inspektorátu ORP ČR v Rychnově nad Kněžnou.

Vzhledem k tomu, že neustále narůstá trestná činnost v rámci celé republiky a dochází i k velké migraci osob, vzrůstá majetková trestná činnost. Nebudeme si nic nalhávat, ale od počátku roku 1993 naše oddělení eviduje již několik případů vloupání do rodinných domků i krádeží motorových vozidel. Je pravda, že se již podařilo proti několika delikventům zakročit a tím trestnou činnost odhalit. To však k likvidaci veškeré trestné činnosti v našem městě nestačí. Proto Policie ČR - Obvodní oddělení Dobruška apeluje na místní občany, aby si v dostatečné míře zajistili své majetky a nezavdávali pachatelům možnosti k páčání trestné činnosti. To platí i na státní organizace a podniky.

- L.A. -

Zprávy Domu kultury v Dobrušce

1. - 4. února od 9.00 - 17.00 hod. v DK

VÁNOČNÍ DOPRODEJ TEXTILU A GALANTERNÍCH POTŘEB a.s. ELMAN

V prodeji budou až s 50% slevou látky, oděvy pro děti a dospělé, koženkové a galanterní zboží.

5. února od 20.00 hod. v DK

PLES a.s.ELMAN DOBRUŠKA

Distribuce vstupenek u pořadatele.

12. února ve 20.00 hodin v DK

PLES MĚSTSKÉHO ÚRADU DOBRUŠKA

K tanci a poslechu hraje taneční orchestr Vladimíra Tošovského. Bohatá tombola. Předtančení.

Vstupné 25,- Kčs. Vstupenky možno zakoupit v kanceláři DK.

17. února v 16.00 hodin v Loutkové scéně DK

HASTRMAN A KAŠPÁREK NA VANDRU

Loutková hra Al. Rady v úpravě Vl. Balcara o tom, jak hlavní hrdinové vyžráli na strašidlo ve mlýně. V režii Vl. Balcara sehraje Svět loutek DK. Vstupné 3,- Kčs.

19. února v 15.00 hod. v DK

DĚTSKÝ KARNEVAL ZŠ PULICKÁ

Se zábavnými soutěžemi pro všechny dobrušské děti.

22. února ve 20.00 hod, v DK

KOLOTOČ OPERETNÍCH LÁSEK

Činoherní celovečerní představení Privátní divadelní společnosti Valmeto z Opavy, ve kterém uslyšíte nejznámější melodie nejvýznamnějších světových operetních autorů. Scénář a režie Lubor Malík.

Vstupné 32,-; 30,- a 28,- Kčs.

26. února ve 20.00 hod. v DK

DISKOTEKA

Pořádá DK Dobruška. Uvádí Petr Belščák z Umělecké agentury Fischer v Hradci Králové.

Vstupné 20,- Kčs.

Změna programu vyhrazena. Na všechny akce je požadováno přiměřené oblečení. Předprodej vstupenek v Kině 70 vždy týden před uvedením pořadu. Do té doby je možno vstupenky zamluvit nebo zakoupit v kanceláři DK Dobruška. Na tel. č. 0443 / 218 02 můžete dále získat informace o pronájmech sálů, kluboven a dalších prostor Domu kultury města Dobruška pro různé akce.

Zaznamenali jsme v SK Dobruška v měsíci prosinci

V pátek 4. prosince naplnili budovu SK vyznavači diskotékového tance na diskotéce Petra Belščáka z agentury Fischer z Hradce Králové.

Od úterý 8. prosince uskutečnila po čtyři dny firma Reletex z Kostelce nad Orlicí v SK svou již druhou a opět úspěšnou akci s velkým prodejem levného textilu.

V neděli 13. prosince odpoledne zahájil dobušský Ženský pěvecký sbor Vlasta sérii pořadů, koncipovaných k pohodě, štěstí a klidu nejkrásnějších svátků v roce. Naplněný chrám sv. Václava v Dobrušce ocenil připravený program zasluženým potleskem, o který se musely "Vlastičky" tentokrát podělit se svým vynikajícím hostem, p. Františkem Vaníčkem, posluchačem AMU v Praze, který sbor doprovázel a přednesl i několik sólových skladeb pro varhany.

O dva dny později, v úterý 15. prosince, uspořádal SK jako každoročně Vánoční koncert při svíčkách, na kterém tentokrát vystoupila s pestrým hudebním repertoárem Ekumenická skupina z Nového Města n. Met., řízená vedoucím Zdeňkem Andršem. Během zajímavého večera se také představil pěvecký sbor dobušského gymnázia, vedený prof. Šitnou a hostující sólistkou Ilonou Věříšovou.

Ve dnech 16. a 17. prosince sehrál loutkářský soubor Svět loutek SK loutkovou pohádku ing. Fr. Čecha Štědrý večer. Výtvarnou část inscenace převzal soubor od pana Břetislava Černého z Kamenice. A že se líbila, o tom svědčí fakt, že byla provedena pětkrát pro spádové mateřské školky a dobušskou veřejnost. Režie VI. Balcar.

V pátek 18. prosince uváděl Vánoční diskotéku Petr Pataki z umělecké agentury Fischer z Hradce Králové.

V neděli 20. prosince byl tradičním Věnečkem ukončen podzimní kurs tance a společenské výchovy, který opět lektorovali JUDr. Karel a Věra Kavalírovi z Hradce Králové. K tanci tentokrát zahrál Respekt, taneční soubor Fr. Hobla ze Dvora Králové. A jak dopadla taneční soutěž nejlepších párů, které postupují do okresního kola?

1. místo	Veronika Kohoutová a Jiří Novák
2. místo	Eva Havránková a Tomáš Rufr
3. místo	Radka Mědílková a Michal Konvalina.

Přehled vánočních programů můžeme uzavřít Dětským odpolednem s diskotékou, které pro žáky obou základních škol připravila ZŠ v Pulické ulici. Zajímavé soutěžní odpoledne konferoval s přehledem a vtipem pan ředitel Václav Hlavsa a hudbu dodával Josef Mervart.

Poslední akcí v SK byl v roce 1992 Silvestr a.s. Elman Dobruška.

SPORT

MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V DOBRUŠCE

Když po roce 1989 došlo v Dobrušce k rozdělení sportovního hnutí na Tělocvičnou jednotu Sokol, Tělovýchovnou jednotu Dobruška a některé samostatné sportovní kluby, stal se oddíl badmintonu členem Sokola. Přijetím badmintonu do tělocvičné jednoty se ukázalo, že Sokol zdaleka není jakýmsi zkostnatělým spolkem vzpomínajícím na zašlou slávu, ale je schopen poskytnout podmínky i k rozvoji sportu u nás zcela netradičního. V republikovém badmintonovém hnutí pak žádný rozdíl mezi oddíly hrajícími pod hlavičkou Sokola a ostatními není, neboť tento donedávna malý sport je založen především na dobrovolné a zcela bezplatné práci mnoha nadšenců.

Plného zrovnoprávnění s ostatními sporty se badminton dočkal účastí dvou československých reprezentantů na olympijských hrách v Barceloně. Diváci tak mohli u televizorů sledovat pestrou a dynamickou hru především asijských hráčů, neboť v Číně, Malajsii, Indonésii či Británii a v Dánsku patří tento sport k nejpobulárnějším. Několikatisícové návštěvy diváků na utkáních nejsou výjimkou.

V letošní sezóně 1992 - 93 mají i dobušští příznivci sportu možnost vidět účastníky vrcholného turnaje ve sportovní hale střední průmyslové školy, neboť zde bude ve dnech **13. a 14. března 1993 probíhat mistrovství České republiky dorostu v kategorii do 16 let**, kterého se budou účastnit přeborníci jednotlivých oblastí a první hráči komputerového žebříčku. K vidění bude tedy sport, který se svou elegancí podobá tenisu, ale rychlostí a dravostí se vyrovná stolnímu tenisu či squashi. Šanci probojovat se do elitní skupiny hráčů, účastníků mistrovství, mají i dobušští hráči.

Členové oddílu chápou přidělení mistrovství republiky jako odměnu za dlouholetou organizačtorskou činnost (mistrovství mladších žáků před dvěma lety, pravidelné přebory Vč. oblastí), ale zároveň jako velký úkol pro poměrně malý organizační kolektiv. Se zajištěním ubytování, stravování, a finančních prostředků na ceny pro nejlepší hráče je nemálo starostí.

Přejme si tedy, aby se turnaj vydařil a stal se tak dobrou propagací našeho města.

- jf -

PANORAMATICKÉ KINO 70 DOBRUŠKA

Pozor na začátky představení!!!

Hraje v únoru 1993.

2. úterý jen ve 20 h., 3. středa v 17 a ve 20 h.

BÍLÍ MUŽI NEUMĚJÍ SKÁKAT

Premiéra americké situační komedie. Black and White na basketbalovém hřišti. České znění. V hl. roli W. Snipes. Mládeži přístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

4. čtvrtek jen v 17 h., 5. pátek jen v 17 h.

TOM A JERRY

Repríza velmi úspěšné americké animované pohádky. První celovečerní snímek s nejslavnější filmovou dvojicí. Pro záchranu života malé dívky musí Tom a Jerry udělat nemožné - postupovat společně. České znění. Ml. přístupný. Vstupné 12, 14 Kč.

4. čtvrtek jen ve 20. h., 5. pátek jen ve 20. h.

DEEPSTAR 6

Premiéra amerického širokoúhlého fantastického horroru. Podmořské monstrum se probouzí... Režie Sean S. Cunningham. Ml. nepřístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

6. sobota v 17 h. a ve 20 h., 7. neděle v 17 a ve 20 h.

STŘIHORUKÝ EDWARD

Premiéra americké moderní pohádky. Nůžky místo rukou? Kdo to jakživ slyšel! České znění. Režie Tim Burton. Ml. přístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

9. úterý jen ve 20 h., 10. středa v 17 a ve 20 h.

ŠÓGUN MAYEDA

Premiéra amerického širokoúhlého historického výpravného filmu. Cesta do jiné země. Šógun Mayeda zve diváky do 17. století. České znění. Režie G. Hessler. Ml. přístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

11. čtvrtek jen ve 20 h., 12. pátek jen ve 20 h.

SLEEP WALKERS

Premiéra amerického horroru. Hrůzostrašný příběh Stephena Kinga o bytostech, za jejichž zdánlivě lidskou podobou se skrývá neukojitelná touha po panenské krvi. V hl. roli Brien Krause. Režie M. Garris. Ml. nepřístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

12. pátek jen v 17 h., 13. sobota jen v 17 h., 14. neděle jen v 17 h.

ŽELVÍ NINDŽOVÉ II.

Premiéra americké dobrodružné pohádky. Želváci jsou zas na místě činu včas. České znění. Režie Michael Pressman. Ml. přístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

13. sobota jen ve 20 h., 14. neděle jen ve 20 h.

KAMARÁD DO DEŠTĚ II.

Repríza úspěšného českého filmu. Napínavý příběh s Lukášem Vaculíkem a Sagvanem Tofim v hl. rolích. Režie J. Soukup. Ml. přístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

16. úterý jen ve 20 h., 17. středa v 17 a ve 20 h.

RYCHLÝ JAKO BLESK

Premiéra amerického akčního filmu. Brandon Lee - nová hvězda action karate filmu 90. let. Brandon Lee - syn slavného otce poprvé na plátnech našich kin. Ml. přístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

18. čtvrtek jen ve 20 h.

K 2

Premiéra britského dobrodružného filmu. Přátelství a chlapecká rivalita na dramatické cestě k vrcholu nejnebezpečnější hory světa. Ml. přístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

19. pátek v 17 a 20 h., 20. sobota v 17 a 20 h., 21. neděle v 17 a 20 h.

SÁM DOMA 2

Premiéra americké dobrodružné komedie. Malý Kevin opět sám... V hl. roli M. Culkin. Režie Ch. Columbus. České znění. Ml. přístupný. Vstupné 16, 18 Kč.

23. úterý jen ve 20 h., 24. středa v 17 a ve 20 h.

ZEMŘÍT MLADÝ

Repríza úspěšného amerického milostného příběhu. Julia Robertsová.. a miluj mě něžně. Režie J. Schumacher. Ml. přístupný. Vstupné 12, 14 Kč.

25. čtvrtek jen ve 20 h., 26. pátek jen ve 20 h.

GLADIÁTOR

Premiéra amerického sport. dramatu. Nelítostná střetnutí v ringu, při nichž jde nejen o peníze, ale i o život. Ml. nepřístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

27. sobota v 17 a ve 20 h., 28. neděle v 17 a ve 20 h.

SMRT JÍ SLUŠÍ

Premiéra americké černé komedie. Pro krásu se musí trpět! Černá komedie s M. Streepovou, Bruce Willisem a G. Hawnovou. Režie R. Zemeckis. Ml. přístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

2. března úterý jen ve 20 h., 3. března jen v 17 h.

SLÍDILOVÉ

Premiéra americké kriminální komedie. I experti občas loví v kalných vodách. V hl. rolích R. Redford, S. Poitier, B. Kingsley a jiní. Režie P. A. Robinson, Ml. přístupný. Vstupné 14, 16 Kč.

V měsíci březnu 1993 uvádíme:

Nahota na prodej * Kamufláž * Vrah Rose-Mary * Wayenův svět *
*** Obojek * Jih proti Severu * Lví srdce * Exploze**

Změna programu vyhrazena. Pokladna kina otevřena od 15.00 do 20,15 hod. Pondělí volný den. Písemné a telefonické objednávky vyřizuje Kino 70 Dobruška, číslo tel. 0443 / 210 02, PSČ 518 01. Předprodej vstupenek týden před uvedením filmu. Mladiství předloží na požádání zaměstnanců kina obč. průkaz! Přicházejte včas, týdeník neuvádíme. Zamluvené vstupenky nutno vyzvednout půl hodiny před představením, jinak budou prodány!

Upozornění pro návštěvníky kina!!! Podle Zák. ČNR č. 241 ze dne 14.4.1992 náleží ke vstupnému příplatek 1,- Kč, který není v uvedeném vstupném započítán!!!

ELman a. s. **DOBRUŠKA**

Veřejná nabídka akcií

Elman a.s. Dobruška

Akciová společnost Elman Dobruška
oznamuje všem zájemcům,
že mohou počínaje dnem 1.2.1993
získat akcie této společnosti.
Určeno: všem fyzickým a právnickým osobám.

**Základní jmění a.s. Elman v současné době činí
2 325 000,- Kč.**

Celkový rozsah veřejné nabídky je
1 000 akcií na jméno v tržních hodnotách 10 000,- Kč.

Dosavadní zhodnocování majetku o přibližně 100% ročně
je přesvědčivým výchozím předpokladem pro lukrativní
odměnu investorům i v budoucnosti, a to jak ve formě
pravidelné dividendy (předpoklad na rok 1993 15% tržní
hodnoty akcie), tak i dynamického růstu hodnoty akcií.

Další výhody:

- * právo aktivní účasti na valných hromadách
- * právo podílet se na řízení společnosti
- * podrobná informovanost o všech podnikatelských aktivitách akciové společnosti Elman
- * záruka bezpečného investování finančních prostředků daná širokým spektrem oblastí podnikání.

Akcie bude možné získat v termínu
od 1.2.1993 - 28.2.1993,
vždy v pracovní dny v době od 10.00 - 15.00 hodin,
v sídle a.s. Elman, Opočenská 560, 518 01 Dobruška.
Podrobné informace budou zájemcům poskytnuty
na tel. č. 0443 / 217 42. 0443 / 211 51.
případně písemně na jejich adresu.

**MĚSTSKÝ ÚŘAD
DOBRUŠKA**

Odběratel:

Poštovné paušalováno!

**Městský zpravodaj Dobruška 1992
Vydává Městský úřad
s příspěvím fy ELMAN Dobruška**

Tiskne Týfa M. Dobruška

Autor obálky Vladislav Balcar

CENA 4, - Kčs